

> Wet bescherming klokkenluiders



Moet ik nu actie ondernemen?

Voor werkgevers met minder dan 50 werknemers* geldt geen plicht tot interne regeling op het gebied van klokkenluiden. Voor andere werkgevers in de private sector gelden de volgende deadlines voor het bijwerken van de interne meldregeling:



Waar ziet de Wet bescherming klokkenluiders op?

Kort gezegd: op het beschermen van mensen die een misstand willen melden, waarbij het om een maatschappelijk belang moet gaan.

* Onder dit begrip ‘werknemer’ vallen niet alleen personen met een arbeidsovereenkomst, maar ook anderen die in een ondergeschiktheidsrelatie arbeid verrichten tegen vergoeding (dus ook stagiaires of vrijwilligers die worden betaald).



Wat zijn de belangrijkste wijzigingen?

Klokkenluiders hoeven niet meer eerst intern te melden

Melders kunnen direct terecht bij het Huis voor klokkenluiders of een andere bevoegde autoriteit, zoals de Autoriteit Financiële Markten of de Autoriteit Persoonsgegevens.

Betere bescherming van de melder en betrokkenen

- alle vormen van benadeling worden verboden, ook dreigen met of poging doen tot benadeling
- personen rond de melder worden beschermd tegen benadeling, zoals familie of interne onderzoekers
- een rechtsvermoeden wordt geïntroduceerd, waardoor het aan de werkgever is om te tonen dat er géén sprake is van benadeling vanwege een melding
- zwijgbedingen zijn in principe nietig

Meer mensen kunnen melden

De groep van personen die kan melden wordt flink uitgebreid: onder andere zzp’ers, vrijwilligers, stagiaires, aannemers, leveranciers, etc.

Grotere scope misstand

De definitie van ‘misstand’ wordt uitgebreid, waardoor o.a. ook schending van Unierecht onder het bereik komt te vallen.

Uitbreiding interne meldregeling nodig

O.a. het volgende moet in de interne meldregeling staan:

- geüpdatete lijst met type misstanden die gemeld kunnen worden
- alle manieren waarop je kan melden (schriftelijk, mondeling, via telefoon of spraakberichtsysteem of middels gesprek op locatie)
- ontvangstbevestiging van melding binnen 7 dagen
- uiterlijk na 3 maanden update over melding



Wat als de organisatie geen (geactualiseerde) meldregeling heeft?

Er is geen directe sanctie, maar een procedure bij de kantonrechter kan worden gestart met een verzoek tot een dergelijke (actuele) regeling.

Medezeggenschap: bij elk bedrijf hebben werknemers een instemmingsrecht

De personeelsvertegenwoordiging krijgt (naast het al bestaande recht van de ondernemingsraad) een instemmingsrecht voor de interne meldregeling (tenzij al geregeld bij cao). Als binnen de organisatie geen OR/PvT verplicht is, is voor de vaststelling van een dergelijke regeling instemming van meer dan de helft van de werknemers nodig.

Plicht om anoniem melden mogelijk te maken

Dit wordt eerst nog uitgewerkt in lagere wetgeving.

Registerplicht

Grote werkgevers moeten meldingen in een register opnemen. Voor kleine werkgevers geldt dit per 17-12-2023. Eisen aan dit register kunnen nog in lagere wetgeving worden uitgewerkt.

Rol Huis voor Klokkenluiders

Verdere uitwerking van de rol en (sanctie)bevoegdheden van het Huis voor Klokkenluiders.

Vragen over deze nieuwe wet?

Neem contact op met Anneke Nijk.



Anneke Nijk
+31 6 1241 0909
a.nijk@lexence.com